

		Ewidencję analityczną prowadzi się w szczególności planu finansowego dochodów i wydatków budżetowych, w przypadku dochodów nieujętych w planie finansowym dochody ewidencjonuje się wg klasyfikacji budżetowej z wyłączeniem konta 130-01-2 i 130-03
8.	201 - Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami	W ewidencji konta 201 wyróżnia się 201-1 rozrachunki z dostawcami 201-2 rozrachunki z odbiorcami 201-3 rozrachunki z odbiorcami VAT (do ewidencji podatku VAT od należności budżetowych w ewidencji dochodów) 201-4 rozrachunki z odbiorcami VAT sporne W ramach 201-1 i 201-2 dodaje się kolejne numery wg poszczególnych kontrahentów
9.	221 -Należności z tytułów dochodów budżetowych	W ewidencji konta 221 wyróżnia się podział wg poszczególnych typów należności: 221-03-01 żywienie 221-03-02 wynajem pomieszczeń 221-03-03 usługi dodatkowe przedszkoli 221-03-04 Prowizja 221-03-05 Pozostałe W razie potrzeb konto rozbudowuje się dodając kolejne numery. Konta wg poszczególnych typów należności rozbudowuje się dalej wg potrzeb np. 221-03-01-1, 221-03-01-2 itd. Nadpłaty należności wykazuje się na koniec miesiąca na kontach „221-xx-xx-1”, gdzie „xx-xx” odpowiada w/w rozbudowaniu konta
10.	225 - Rozrachunki z budżetami	Do konta 225 dodaje się kolejne numery 225-01 – podatek od wynagrodzeń 225-05 – opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi W razie potrzeb rozbudowuje się konto dodając następne numery w przypadku wystąpienia innego rozrachunku wg poszczególnych tytułów rozrachunków
11.	226 - Długoterminowe należności budżetowe	Do konta 226 dodaje się kolejne numery 01,02 itd. wg poszczególnych należności budżetowych
12.	229 - Pozostałe rozrachunki publicznoprawne	W ewidencji 229 wyróżnia się 229-51 składki ubezpieczenia społecznego 229-52 składka zdrowotna 229-53 fundusz pracy

		W przypadku innych rozrachunków publicznoprawnych do konta 229 dodaje się numery 01,02 itd. wg tytułów i podmiotów
13.	231 - Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń	W ewidencji 231 wyróżnia się 231-01 wynagr. osobowe pracowników 231-02 umowy cywilnoprawne, ryczałty itp. 231-03 wynagr. prac. 13 pensja itd. w razie potrzeb
14.	234 – Pozostałe rozrachunki z pracownikami	W ewidencji wyróżnia się rozrachunki wg tytułów i wg pracowników: Wyróżnia się dla jednostek: 234-02 Zespół Szkół Gilowice 234-03 Szkoła Podstawowa Rychwałd 234-04 Przedszkole Gilowice 234-05 Przedszkole Rychwałd dalej rozbudowuje się konto, dodając tytuły rozrachunków 234-xx-01 zaliczka 234-xx-02 delegacje 234-xx-03 pożyczki FSS 234-xx-04 zapomogi 234-xx-05 ekwiwalent 234-xx-06 świadczenia pieniężne Dla ZS Gilowice, SP Rychwałd i P-la Gilowice 234-xx-07 dofinansowanie do wypoczynku 234-xx-08 refundacja okularów (xx numer jednostki) W ramach tych kont dodaje się kolejne numery wg poszczególnych pracowników. Ponadto wyróżnia się: 234-05-07 P-le Rychwałd żywienie obsługa 234-05-08 P-le Gilowice żywienie obsługa 234-05-09 SP Rychwałd żywienie obsługa 234-05-10 ZS Gilowice żywienie obsługa W przypadku nowych tytułów rozrachunków konto podlega rozbudowaniu
15.	240 - Pozostałe rozrachunki	Do konta 240 dodaje się kolejne numery 01,02 itd. wg poszczególnych tytułów rozrachunków
16.	245-Wpływy do wyjaśnienia	Do konta 245 dodaje się kolejno numery 1,2 wg tytułów do wyjaśnienia i podmiotów
17.	281-Wewnętrzne rozrachunki z tytułu podatku VAT	Konto 281 rozbudowuje się: 281-01 VAT należny 281-01-1 VAT należny bieżący okres rozliczeniowy 281-01-2 VAT należny następne okresy rozliczeniowe

		281-02 VAT naliczony 281-02-1 VAT naliczony bieżący okres rozliczeniowy 281-02-2 VAT naliczony następne okresy rozliczeniowe 281-03 rozliczenie podatku VAT 281-03-1 rozliczenie podatku VAT
18.	290-Odpisy aktualizujące należności	Konto rozbudowuje się 290-1, 290-2 itd. wg tytułów należności i dalej wg potrzeb np. 290-1-1, 290-1-2 itd. w podziale na należność główna, odsetki
19.	310-Materiały	Ilościowo-wartościowa wg poszczególnych rodzajów materiałów i miejsc znajdowania się
20.	Konta zespołu 4-Koszty wg rodzajów i ich rozliczenie	Wg klasyfikacji budżetowej
21.	720-Przychody z tytułu dochodów budżetowych	Wg klasyfikacji budżetowej
22.	750-Przychody finansowe	Wg poszczególnych tytułów przychodów 750-01 z tyt. odsetek itd. wg tytułów przychodów oraz wg klasyfikacji budżetowej
23.	751-Koszty finansowe	Wg klasyfikacji budżetowej
24.	800 - Fundusz jednostki	W ewidencji 800 wyróżnia się 800-01 zwiększenia funduszu 800-02 zmniejszenia funduszu 800-03 bilans otwarcia 800-04 bilans zamknięcia 800-05 zysk/strata za rok ubiegły W ramach 800-01 i 800-02 dodaje się kolejne numery np. 800-01-01 itd. wg tytułów zwiększeń i zmniejszeń funduszu
25.	840 - Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe przychodów	W ewidencji 840 wyróżnia się 840-1 Rezerwy na zobowiązania Konto 840-1 rozbudowuje się dalej wg potrzeb 840-1-1, 840-1-2 itd. wg przyczyn powstania rezerw, ich zwiększeń i zmniejszeń 840-2 Rozliczenia międzyokresowe przychodów Konto 840-2 rozbudowuje się dalej wg potrzeb 840-2-1, 840-2-2 itd. wg poszczególnych tytułów oraz przyczyn zwiększeń i zmniejszeń

Ewidencja pozabilansowa

Lp. 1	Numer i nazwa konta 2	Sposób prowadzenia ewidencji 3
1	089-Obce nieruchomości w użytkowaniu wieczystym	Do konta 089 dodaje się kolejno numery 01,02 itd. wg jednostek – właścicieli nieruchomości
2	090-Obce środki trwałe	Do konta 090 dodaje się kolejno numery 01,02 itd. wg podmiotów – właścicieli środków trwałych
3	091-Wkład niepieniężny w projektach	Do konta 091 dodaje się kolejno numery 01,02 itd. wg poszczególnych projektów
4	093-Środki trwałe przekazane do użytkowania	Konto 093 prowadzi się w podziale na 093-01 – Środki trwałe przekazane na własność innej jednostce 093-02 – Środki trwałe przekazane do użytkowania pozostające na własności jednostki Dalej konta rozbudowuje się dodając kolejno 01,02 itd. wg poszczególnych rodzajów środków i dalej wg jednostek
5	095-Należności warunkowe	Do konta 095 dodaje się kolejno numery 01,02 itd. wg typów należności i dalej rozbudowuje się konto wg podmiotów
6	096-Zobowiązania warunkowe	Do konta 096 dodaje się kolejno numery 01,02 itd. wg typów zobowiązań i dalej rozbudowuje się konto wg podmiotów
7	910-Dane do sprawozdania Rb-27S	Do konta 910 dodaje się numery kolumn sprawozdania Rb-27S w których dane są prezentowane 910-10 Zaległości
8	920 – Zobowiązania wymagalne	Do konta prowadzi się podział wg poszczególnych kont rozrachunkowych, które mogą wykazywać zobowiązania wymagalne np. 920-201 i dalszy podział wg kontrahentów 920-225 i dalszy podział wg analitycznego podziału konta 920-225-01, 920-225-02, 920-225-03 itd. wg potrzeb 920-229 – 920-229-51, 920-229-52, 920-229-53 920-231 – 920-231-01, 920-231-02, 920-231-03 itd 920-234 – 920-234-01-01, 920-234-02-02 itd. 920-240 – 920-240-01, 920-240-02 itd.

9	976-Wzajemne rozliczenia między jednostkami	Wg potrzeb dokonania wyłączeń w sprawozdaniu finansowym: 976-01 – koszty i dalszy podział poprzez dodanie numeru pozycji sprawozdania i wg jednostek 976-02 – przychody i dalszy podział poprzez dodanie numeru pozycji sprawozdania i wg jednostek 976-03 – zmniejszenia funduszu i dalszy podział poprzez dodanie numeru pozycji sprawozdania i wg jednostek 976-04 – zwiększenia funduszu i dalszy podział poprzez dodanie numeru pozycji sprawozdania i wg jednostek 976-05 – zobowiązania i dalszy podział poprzez dodanie numeru pozycji sprawozdania i wg jednostek 976-06 – należności i dalszy podział poprzez dodanie numeru pozycji sprawozdania i wg jednostek

Księgowania dotyczące podatku VAT.

Ewidencja dochodów budżetowych:

Księgowanie podatku VAT należnego od należności z tytułu dochodów budżetowych.

Podatek VAT naliczany od należności z tytułu dochodów budżetowych (m.in. żywienie, czynsze):

Umowy

konto 201-3 Wn rozrachunki z odbiorcami VAT / konto 281-01-2 Ma wewnętrzne rozrachunki z tytułu podatku VAT należny następne okresy rozliczeniowe.

Na koniec każdego miesiąca dokonuje się przeksięgowania kwoty podatku VAT należnego za dany miesiąc na podstawie wystawionych faktur VAT:

konto 281-01-2 Storno Ma wewnętrzne rozrachunki z tytułu podatku VAT należny następne okresy rozliczeniowe /

konto 281-01-1 Ma wewnętrzne rozrachunki z tytułu podatku VAT należny bieżący okres rozliczeniowy.

Jednorazowa faktura bez umowy, należności za żywienie

konto 201-3 Wn rozrachunki z odbiorcami VAT / konto 281-01-1 Ma wewnętrzne rozrachunki z tytułu podatku VAT należny bieżący okres rozliczeniowy

Wpłata podatku VAT od należności z tytułu dochodów budżetowych:

Konto 130-01-2 Wn dochody bez klasyfikacji / konto 201-3 Ma rozrachunki z odbiorcami VAT.

Przelewu wpłaconego podatku od towarów i usług dokonuje się w ramach wewnętrznych rozrachunków z tytułu podatku VAT na konto wydatków budżetowych, z wydatków budżetowych dokonuje się przelewu podatku VAT w ramach wewnętrznych rozliczeń na rachunek Urzędu Gminy zgodnie z odrębnymi przepisami dotyczącymi centralizacji podatku

VAT (z rachunku Urzędu Gminy następuje przelew scentralizowanego podatku VAT do urzędu skarbowego).

Księgowanie w dochodach: konto 281-01-1 Wn wewnętrzne rozrachunki z tytułu podatku VAT należny bieżący okres rozliczeniowy / konto 130-01-2 Ma dochody bez klasyfikacji.

W przypadku otrzymania zapłaty podatku VAT w danym miesiącu w formie split payment – występuje saldo na rachunku split payment, przelew wewnętrznych rozrachunków z tytułu podatku VAT z ewidencji dochodów na wydatki budżetowe za dany miesiąc pomniejszany jest o kwotę salda środków na rachunku split payment.

Ewidencja wydatków budżetowych:

W przypadku odliczania podatku VAT naliczonego, podatek VAT naliczony z faktur zakupu w jednostce ujmuje się na koncie wewnętrzne rozrachunki z tytułu podatku VAT naliczony bieżący okres rozliczeniowy w korespondencji z odpowiednim kontem rozrachunkowym wynikającym z faktury zakupu.

Przelew wewnętrznych rozrachunków z tytułu podatku VAT wpłaconego na rachunek dochodów jednostki wpływającego na rachunek wydatków budżetowych ujmuje się: konto 130-02 Wn/konto 281-03-1 Ma.

Przelew wewnętrznych rozrachunków z tytułu podatku VAT z wydatków jednostki na konto Urzędu Gminy ujmuje się konto 281-03-1 Wn / konto 130-02 Ma.

Operacja księgowa na koncie 130-02 Wn pomniejsza wydatek dotyczący przelewu wewnętrznych rozrachunków z tytułu podatku VAT do Urzędu Gminy.

W przypadku wpływów na rachunek dochodów jednostki z tytułu podatku VAT w wysokości mniejszej niż konieczna do przekazania podatku VAT za dany m-c, brakującą kwotę podatku VAT pokrywa się z wydatków budżetowych jednostki.

Księgowania dotyczące płatności split payment:

Ewidencja dochodów:

Wpływ środków na rachunek dochodów dokonany w formie split payment ujmuje się:

Konto 130-01-2 Wn dochody bez klasyfikacji / konto 201-3 Ma rozrachunki z odbiorcami VAT i równolegle 130-03 Wn rachunek bieżący jednostki split payment / konto 130-01-2 Ma dochody bez klasyfikacji.

Saldo konta 130 na rachunku split payment ewidencjonowane jest w ewidencji dochodów.

W przypadku zapłaty faktury z ewidencji wydatków w formie split payment, w ewidencji dochodów dokonuje się księgowania kwoty w wysokości, którą system bankowy zaksięguje na rachunku split payment: 281-01-1 Wn wewnętrzne rozrachunki z tytułu podatku VAT / 130-03 Ma rachunek bieżący jednostki split payment. Operacja ta zmniejsza saldo środków na rachunku split payment.

Ewidencja wydatków:

W przypadku, gdy występuje saldo środków na rachunku split payment zastępca księgowego ds. oświaty podejmuje decyzję o dokonaniu zapłaty faktur za zakupy towarów lub usług w formie split payment, w celu likwidacji salda środków na rachunku split payment.

W przypadku, gdy występuje saldo środków na rachunku split payment (ujmowane w ewidencji dochodów) przy dokonaniu zapłaty faktury w formie split payment – kwota pobrana przez system bankowy z rachunku split payment i zwrócona na rachunek wydatków ujmowana jest w ewidencji wydatków 130-02 Wn / 281-03-1 Ma.

Z uwagi na wprowadzenie konta 281 – wewnętrzne rozrachunki z tytułu podatku VAT, salda kont pomocniczych konta 225 dotyczące podatku VAT jednostki występujące w bilansie otwarcia 2019 roku, podlegają przeksięgowaniu na konta pomocnicze konta 281 zgodnie z treścią ekonomiczną danego konta pomocniczego.

WÓJT

Krzysztof Okrzesik

Oprogramowanie autorstwa ZUI Rekord a Ustawa o rachunkowości

Przedmiotem niniejszego opracowania jest zebranie i usystematyzowanie zagadnień zgodności informatycznych systemów: Finansowo – Księgowego, Budżet, Środki Trwałe, Faktura, Magazyn oraz systemu Płacowego – Kadrowego autorstwa firmy REKORD ze znowelizowaną Ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. (zwaną dalej ustawą). Ustawa określa precyzyjnie wymagania stawiane komputerowym systemom przetwarzania danych w rachunkowości.

1. System Finansowo – Księgowy:

System finansowo-księgowy (FK) jest pakietem programowym przeznaczonym do obsługi sfery finansowo-księgowej w urzędzie administracji samorządowej lub państwowej. Wchodzi w skład **informatycznego systemu rachunkowości**, do którego można zaliczyć ponadto **zasoby danych i organizację systemu**, czyli tworzenie **warunków do wdrożenia systemu i jego prawidłowej eksploatacji**.

Zaprojektowanie i wykonanie systemu FK przez firmę REKORD zapewnia jego pełną zgodność z zasadami określonymi przez wspomnianą wyżej ustawę, a zwłaszcza:

- istotność - zaspokajanie potrzeb informacyjnych użytkowników,
- wiarygodność - zachowanie rzetelności i bezbłędności prowadzonych ksiąg, uwzględnianie wszystkich operacji podlegających obowiązkowi ewidencji, dokumentację operacji prawidłowo sporządzonymi zapisami, emitowanie informacji wynikowych,
- prawidłowość - zgodność prowadzenia rachunkowości z normami i przepisami prawnymi,
- przejrzystość - zarówno co do prowadzenia ksiąg jak i łatwości prowadzenia kontroli,
- ochronę danych - narzędzia umożliwiające zabezpieczanie informacji na nośnikach magnetycznych i w postaci wydawnictw przenoszonych na nośniki trwałe.

Kluczową funkcją systemu stała się, w myśl ustawy, funkcja księgowania dzienników i kontroli ich zgodności z księgą główną. W wyniku jej działania generowane są dzienniki częściowe, grupujące operacje gospodarcze według ich rodzajów (art.13 i 14 ustawy). Chronologiczne zapisy w dzienniku są kolejno numerowane, a sumy zapisów (obroty) liczone w sposób ciągły. Księgowanie dzienników powoduje również:

- ujmowanie w dzienniku wyłącznie zapisów sprawdzonych (a nie tylko zarejestrowanych),
- niedostępność zbioru do modyfikacji poza wprowadzaniem dowodów korekt księgowych,
- kolejne numerowanie zapisów,
- automatyczną kontrolę ciągłości zapisów obrotów przenoszonych na konta księgi głównej, na konta analityczne oraz z rejestrów księgowych do dzienników.

Wydruk dziennika składa się z automatycznie numerowanych stron, z oznaczeniem pierwszej i ostatniej, jest sumowany na kolejnych stronach w sposób ciągły w roku obrotowym i oznaczony nazwą programu przetwarzania.

Funkcja "księgowanie dzienników" może być uruchamiana wielokrotnie w ciągu miesiąca obrotowego. Każde jej uruchomienie powoduje zapis do dziennika z jednoczesną blokadą możliwości korekty w rejestrach księgowych. Celem uniknięcia ujmowania w dziennikach zapisów niesprawdzonych zaleca się uruchamianie tej funkcji raz w miesiącu przed wydrukiem zestawień i zamknięciem miesiąca.

Zgodnie z art.15 poz.2 ustawy zapisy na określonych kontach księgi głównej dokonywane są w kolejności chronologicznej. Podstawą uporządkowania chronologicznego jest data księgowania. Datę tę należy określić dla każdego wprowadzanego dowodu; system kontroluje czy wczytana data nie jest wcześniejsza od ostatnio wprowadzonej, oraz od daty dokumentu.

W zestawieniach obrotów i sald (analitycznych i syntetycznych) wprowadzono pozycję "obroty narastająco od początku roku" (zamiast pozycji "obroty narastająco od początku roku łącznie z BO"). Bilans otwarcia na wyżej wymienionych zestawieniach ujmowany jest w oddzielnej pozycji (art.18).

Ochrona danych. Nadawanie uprawnień

Wytyczne dotyczące ochrony danych przedstawiono w rozdziale 8 ustawy o rachunkowości. System ochrony danych należy rozpatrywać w trzech aspektach: stworzenia odpowiednich warunków techniczno-organizacyjnych eksploatacji systemu, mechanizmów programowych, oraz archiwowania i przechowywania danych.

Pierwsze z nich polegają m.in. na zabezpieczeniu pomieszczeń (ochrona przeciwpożarowa, zasilanie elektryczne, dostęp do pomieszczeń), starannym doborze sprzętu, zastosowaniu urządzeń zapewniających niezakłóconą pracę komputera, np. bezprzerwowych zasilaczy awaryjnych (UPS).

Program ogranicza dostęp do danych między innymi poprzez konieczność podania hasła w momencie uruchamiania systemu. Hasło to jest przypisane konkretnemu użytkownikowi. Podczas wpisywania nie pojawia się ono na ekranie. Ma to na celu zabezpieczenie przed podpatrzeniem go przez osoby postronne.

Nierozdzielnie z symbolem użytkownika i hasłem wiąże się problem ograniczenia dostępu do niektórych funkcji systemu. Przy instalacji systemu należy zakodować ilość użytkowników, nadać im hasła oraz określić dostępność funkcji dla każdego z nich. Dotyczy to zarówno funkcji ogólnych znajdujących się na najwyższym "poziomie" systemu w tzw. menu, jak i tych najbardziej szczegółowych przypisanych do poszczególnych elementów okna tzw. komponentów. System blokowania dostępu przydatny jest zwłaszcza w odniesieniu do funkcji niosących z sobą, jeśli są wykonane w nieodpowiednim momencie lub przez nieodpowiedzialnego operatora, niebezpieczeństwo utraty danych (np. zamykanie miesiąca itp.). Z punktu widzenia zakresu posiadanych uprawnień dzieli się użytkowników na dwie grupy: aktywnych i biernych. Status "aktywnego" pozwala na pełną obsługę dostępnych funkcji, natomiast użytkownik "bierny" nie ma możliwości ingerencji w bazy danych pomimo formalnej dostępności do określonych funkcji systemu. Oznacza to w praktyce, że osoby uprawnione do wykonywania tych samych funkcji programu różnią się zakresem dostępnych działań. Np. jedna z nich może zarówno dopisywać pozycje do katalogu kontrahentów lub

korygować zawartość już istniejących, a druga tylko korygować dane, przy czym obie pozbawione są prawa do usuwania pozycji.

Generalnie operację kodowania dostępu do systemu dokonuje osoba instalująca i wdrażająca program. Dla użytkowników zainteresowanych samodzielną obsługą uprawnień, co jest uzasadnione zwłaszcza w przypadku pracy sieciowej, producent dostarcza program kodujący (ADMIN) wraz z odpowiednim opisem.

Pożądane jest, aby administrator systemu sporządził wykaz osób uprawnionych do pracy z systemem podając nazwisko, kod, hasło oraz uprawnienia (spis funkcji dostępnych) poszczególnych operatorów. Dostęp do tego typu dokumentu powinno posiadać ograniczone grono osób i korzystać z niego w sytuacjach awaryjnych, np. podczas nieobecności administratora. W przypadku, gdy operator podczas wywoływania systemu poda zły symbol lub złe hasło, na ekranie pojawi się stosowny komunikat.

Jeśli podane hasło było prawidłowe następuje sprawdzenie czy użytkownik o danym kodzie już nie pracuje w systemie.

Równoległe z ograniczeniami programowymi administrator systemu może sterować dostępem do systemu za pomocą mechanizmów zawartych w stosowanym oprogramowaniu sieciowym.

Istotnym problemem z punktu widzenia zachowania ciągłości pracy jest ochrona i właściwe przechowywanie przetwarzanych danych. Pod pojęciem ochrony danych rozumiane jest zabezpieczenie informacji przed dostępem do nich osób niepowołanych, a także zapewnienie możliwości ich odzyskania w przypadku awarii systemu. Dla zmniejszenia ryzyka ewentualnej utraty danych należy tworzyć kopie systemu, stanowiące jego replikę na dysku twardym, bądź na innym nośniku, np. dyskietce, płycie CD lub taśmie magnetycznej. Kopiowanie powinno odbywać się na inny dysk niż ten, na którym eksploatowany jest system, np. w przypadku sieci, gdy katalog bieżący znajduje się na dysku sieciowym, korzystne jest tworzenie kopii na dysku lokalnym jednej ze stacji roboczych. Częstotliwość wykonywania kopii awaryjnych pozostaje do uznania użytkownika. Przy instalacji systemu tworzony jest z reguły katalog przeznaczony do przechowywania kopii awaryjnej. Jego zawartość jest odnawiana w momencie kopiowania.

Jeżeli w czasie awarii nastąpi uszkodzenie lub zniszczenie zbiorów z danymi należy zwrócić się do producenta w celu ustalenia zakresu strat i przywrócenia funkcjonalności programu. Może zdarzyć się jednak, że jedynym rozwiązaniem staje się odzyskanie danych z kopii. Dlatego niezmiernie istotne jest częste sporządzanie tych kopii, co ogranicza do minimum konieczność powtórnego wprowadzania utraconych dokumentów. Operacja ta powinna być traktowana jako ostateczność, bowiem jej wykonanie równoznaczne jest z usunięciem zbiorów z katalogu z bieżącymi danymi.

Ważne jest zabezpieczenie systemu przed wirusami, co wymaga instalacji systematycznie aktualizowanych wersji programów antywirusowych.

Istotnym elementem składowym systemu informatycznego rachunkowości jest dokumentacja eksploatacyjna (czasami nazywana również dokumentacją użytkownika). Instrukcja dostarczana każdorazowo z systemem ma spełniać rolę takiej dokumentacji. Zawiera ona informację zapoznającą użytkownika z:

- zakresem i funkcjami realizowanymi przez system,
- algorytmami przetwarzania danych
- zestawem informacji możliwych do otrzymania za pośrednictwem systemu,
- zasadami ochrony danych,

- powiązaniem między podsystemami rachunkowości i systemami współpracującymi z systemem FK,
- zasadami organizacji procesu wdrożenia systemu i jego bieżącej eksploatacji.

Specyfikacja zbiorów

Informacje wprowadzane do systemu przez operatora oraz dane powstałe jako wynik działania programu zawarte są w jednej bazie danych wspólnej dla wszystkich aplikacji działających u konkretnego użytkownika. Jest to zintegrowana baza danych o nazwie ORGAN.FDB – dla rachunkowości budżetu gminy lub JEDNOSTKA.FDB – dla rachunkowości jednostki budżetowej. W ramach jej struktury wewnętrznej, która decyduje o alokacji danych, wyróżnia się tzw. tabele. Część z nich stanowi podstawowe elementy systemu księgowego, zawierające najistotniejsze dane, część natomiast to zbiory o znaczeniu pomocniczym. Do tabel głównych zaliczamy:

F_KSF	stany księgowe i salda na kontach bilansowych
F_KSFP	stany księgowe i salda na kontach pozabilansowych
F_KONTRAH	transakcje dla kont rozrachunkowych
F_TRADOW	nagłówki dokumentów
F_TRAXX	pozycje dokumentów
F_TRAXXV	dane VAT
F_TRAFK	szczegóły dot. pozycji dokumentów
F TRABUD	szczegóły dot. zapisów budżetowych
F_TRAWS	szczegóły dot. zapisów wg klasyfikacji wydatków strukturalnych
F_PLANKONT	plan kont

Struktura tabel

Dla wybranych tabel zbiorów przedstawiono poniżej wykaz pól wraz z krótkim opisem ich zawartości.

Stany księgowe i salda na kontach bilansowych F_KSF

ROK	rok obliczeniowy
MC	przyjmuje wartości 0..12.. (0=bilans otwarcia)
ODDZIAL	symbol oddziału
KONTO	symbol konta księgowego
STANWN	stan WN m-ca poprzedniego + obroty WN m-ca obliczeniowego
STANMA	stan MA m-ca poprzedniego + obroty MA m-ca
SALDOWN	saldo WN konta
SALDOMA	saldo MA konta
MCWN, MCMA, SKWN, SKMA	permanentne 0, pola nieużywane

Stany księgowe i salda na kontach pozabilansowych F_KSFP

Tabela tożsama strukturalnie i funkcjonalnie z F_KSF

Transakcje dla kont rozliczeniowych F_KONTRAH

ID_KONTRAH	identyfikator kontrahenta nadawany przez system

ID_TRAFK	identyfikator transakcji wg F_TRAFK
TRESC1	nr rozrachunkowy
TRESC2	nr rozrachunkowy kontraktu
WARZAP	znacznik rodzaju rozrachunku (0=faktura, 1=zapłata)
DATA	data rozrachunku (data faktury)
TERMIN	termin płatności lub Null
ZAPLATA	data zapłaty lub Null
KWOTAWN	wartość transakcji WN
KWOTAMA	wartość transakcji MA
SYMBOL	symbol kontrahenta
ID_FRY	id faktury wg systemu fakturowania

Nagłówki dokumentów F_TRADOW

ID_TRADOW	unikalny, niewidoczny dla użytkownika identyfikator rekordu
ROK	rok obliczeniowy
ODDZIAL	symbol oddziału
REJESTR	rejestr księgowy
TYP	typ dokumentu księgowego
NUMER	numer dokumentu w ramach typu
REJ_NUMER	numer dokumentu w ramach rejestru
DATA	data księgowania
MC	miesiąc obliczeniowy, w ciężar którego wprowadzono dokument
ZAKSIEG	status dokumentu (0-wprowadzony/zaimportowany, 1-zbilansowany, 2-zaksięg. wstępnie, 3-zaksięg. z dziennikami, -1-niezbilansowany)
OPERATOR	symbol operatora, który wprowadził dokument
ROK_BO	rok dokumentu rozliczeniowego podczas tworzenia BO na podst. roku ubiegłego, dla dokumentów bieżących: 0
BIL	wskaźnik bilansowania się dokumentu
DATA_ZM	data ostatniej zmiany nagłówka dokumentu
ID_SPRAWY	identyfikator sprawy z modułu zarządzania dokumentami związanej z dokumentem księgowym.

Pozycje dokumentów F_TRAXX

ID_TRAXX	identyfikator pozycji nadany przez system
ID_TRADOW	identyfikator, wg F_TRADOW
DOWOD	nazwa dowodu źródłowego
DOWODDATA	data dowodu źródłowego (np. data KP)
OPIS	opis pozycji
DZIENNIK	lp. dziennika
LP	nr pozycji w dokumencie
POZABIL	dekret bilansowy (=0), pozabilansowy (=1)
DATA_ZAL	data założenia pozycji
OPER_ZAL	symbol operatora, który wprowadził pozycję
DATA_ZM	data ostatniej zmiany pozycji
OPERATOR	symbol operatora, który dokonał zmiany pozycji